



جله نود و پنجم  
روز چهارشنبه (۲۴) تیر ماه ۱۳۳۳

# مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۴شنبه (۲۴) تیر ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

۳- تصویب صورت جلسه عصر یکشنبه ۲۹ تیر

۴- مذاکره و گزارش کمیسیون بودجه راجع

به بودجه اصلاحی ۱۳۳۳ کل کشور.

۵- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

۲- مذاکره و گزارش کمیسیون بودجه راجع

به بودجه اصلاحی ۱۳۳۳ کل کشور.

مجلس ساعت هشت و پانزده دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان:

محدث زار آمد - کتر غنی - د کتر حاتم - میر افضل - امیر احمدی - مهندس جلالی نوری - سرتیپ حکیمیان - د کتر رشتی - د کتر ضیائی - د کتر فراگزلو - موسوی - مهندس آراسته - سارنجانی - باغیشه - بانو جهانبانی.

غائبین بی اجازه آقایان:

سیفی - د کتر حکمت - امام مردوخ - ابراهیمی - فیصلی - د کتر مدنی - د کتر پورهاشمی - حکمت یزدی - آقایان - د کتر مصباح زاده - بانو د کتر دولتشاهی.

غائبین هر بی - آقایان:

بوشهری - مهندس ارفع.

۲- مذاکره و گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه اصلاحی ۱۳۳۳ کل کشور

رئیس - وار دستور میثویسم آقای د کتر عدل

شباطبائی بعنوان موافق صحبت میکنند بفرمائید.

د کتر عدل طباطبائی - تقریباً در حدود چهار ماه

بیش دولت جناب آقای منصور بفرمان ملوکانه و رأی اعتماد همگانی اعضاء محترم قوه مقننه مسئولیت اداره امور مملکت را بدست گرفت و چنانکه آقایان یاد دارند چون شب عید بود و طبق اصول مقدس قانون اساسی میبایستی بودجه مملکت قبل از سال نو به مجلس تقدیم شود و مورد رسیدگی قرار بگیرد و بنا بر احترامی که باین اصول مقدس دولت جدید داشت (صحیح است) بودجه ای را که از طرف دولت سابق تهیه شده بود در حدودی که ظرف زمانی محدود اجازه میداد مورد تغییرات جزئی قرارداد و به مجلس تقدیم کرد این بودجه همانطوری که یاد دارند با اکثریت قریب با اتفاق آراء مجلسین تصویب شد و بدون تردید برای دولت اشکالی نداشت که همان بودجه را اجرا میکرد و یا در جریان اجرا تغییراتی را که لازم بود بودجه را تطبیق بدهد با شرایط جدید به نحوی انجام میداد اما چون اصول صداقت و خدمتگذاری در طرز کار حکومت جناب آقای منصور مرعیه است دولت وعده داد بودجه جدید بانوجه بشرایط و مقتضیات جدید ناشی از لزوم حرکت دادن و ایجاد تحرک در اقتصاد تهیه اصلاحات

لازم در این بوجه منظور. بکنند و ظرف مدت مبنی بمجلس تقدیم بنماید. امروز خوشوقتیم که می بینم در آن موعده مقرر در این میدان که مقصد حاضر شد. ما هم این دولت خدمتگزار اعیان ایامی نهد خوشی را کرده است، در ظرف این چند ماه واقع مبع ریخ داده که اقتضای نصیب ملت ایران کرده و در تقویمهای مسیب این دولت خدمتگذار. مهم ترین وقایعی که در زمینه روابط خارجی ما اتفاق افتادیدون زید سر قیمتت اثر ملوکانه بخارجه بود بهادات تاریخ هر بار که انجیضرنت هماویونی بخارجه سفر میفرمایند فرستی ایجاد میشود که شخصیت عالیقدر ایشان در امور بین المللی تجلی کند و حیثیت و اعتبار بین المللی ایران اثر مستقیم جلوه گری یابد (صحیح است) ولیکن سفر اخیر دکتر علیحضرنت هماویونی مننار وارثن خاصی داشت. در این سفر شاهنشاه ما بیانیی ایراد فرمودند که در این موقع بحرانی تاریخ بشری بسیار آموزنده و ارزنده است بیانات معظمه فلر الواقع خطاب بنخاستن و محافل خاصی نبود پیامی بود در یک مجلس بسیار عالی حاکی از صلح جوئی، تریاضی، اصلاح طلبی، خطابه کلیه مردم جهان ودعوتی بود از زمامداران که مساعی خود را در راه استقرار صلح و دلباز و باجهل و فقر و پریشانی مینویند بهانه نرند به خود خلی خوشوقت که دوست عزیزم آقای آقا جنتی و دکتر هندیسر پیوستی قسمتی از اظهار قسمتی از شخصیت هر برجسته بین المللی راجع بنخاستن ما کرده اند در پشت این تریبون قرائت کردند ولی بنده برای تکمیل فرمایشات آقای دکتر هندیسر پیوستی از فرمایشات ملوکانه را که حاکی از طرز فسادات بیادونی نسبت بسبت ایران است برای آقایان عزیز میکنم شاهنشاه دین سر در سراسری که در دانشکاه کالجریا نیاسامیکرقت فرمودند همان سر از سر زینتی به نزد شاه آندماده که در آن توجه بهماوس بشر دوستی ریش بسیار کهن دارد ۴۵ در قریش شاهنشاهی ایران بیست و یکروز کرد که مسلمانه اوزرا خوب میباشید و وصف بشر دوستی و آزادمنشی وی راجه همین اصول عالی نودعوتی و نظام عالی صلح و احترام بمقتضای مذله و کبری گانه بود و در این باره کرد و دیالی ایجاب گرفت که راجع اسب حکومت های آترمان شیوه وحت و کثرت و ادعای و تمجیل مقتدرات فرغالب

ظلالی ایجاد میشود ناشی از اینکه خود خوراید شکیات دیبهدو گذرانی وفق نق کردن وسیاستیاتی و استمهال و وقت گذرانی و اتلاف وقت دولت و ملت اتلاف بنیه مالی مجلس از نظر تحویل جلات متمددیوشم نگذاردان فکر میکنم برای دولت هم بدون تردید وظایفی ایجاب میشود. وظایف ناشی از این عرصه عظیم ملوکانه را دارم به تحقیق پیشترفته امیر عرب در شئون مختلف سلطنت باقیباقعه علم با استمهال از آخرین فنون سرمایه گذاری و پیش بینی اقتصادی و تهیه کلیه مقدمات لازم که تضمین کننده پیشرفت ملت ایران باشد امروز در این است که هر بوجه اصلاحی دولت وقت مناسبت است که مقدمات فرستی بشود و در پیاره اقداماتی که ظرف این سدها تمام کرده این عرصه کردن نمونههایی از ایجادات دولت است که قسمتهای کمرش در کمربندش نمایندند کجملع مستخدم برسانم. مهمترین مسألهای که دولت در موقع شروع بنخاستن با آن مواجه بود مستلزم کور اقتصادی بود آقایان بخاطر قراردادن مقدمات مسالار رکود باهای و احتشکات خود را فرحالیتهای اقتصادی سلطنتگام کرده و سرچرخها تقریباً از حرکت ایستاده بیکاری، فقر، نا سامانی روز بروز اشاعه یدیمیکرد بنشانی طبیعی بود دولتی که دارای برنامعه و متکی بهآراء اکثریت قریب اتفاق مردم ایران بودبست به مبارزه با رکود و ایجاد روش نوینی خاصی میشود بدارد و این در بدرصد مردم خود نوبنوا مستهترن و فوری ترین مسألهای که باید حل شود تلقی کنند بدون تردید تأسیس وزارت آبادانی وسکن در اقاماتی که در زمینه عمران و دستاوس و شهرها انجام گرفت و در دست انجام است تأسیس بیمارستانها و نیز در مبارزه با رکود داشته و دارد هماطوری که اطلاع دارید دولت باقافله و در شروع بختگذاری لواحی آورد داری تأسیس و در وزارتخانه و وزارت آبادانی و مسکن در تحمیل مجوز از مجلس فوراً تشکیل شد و دستور عمران و دهات و شهرها و تأمین مسکن برای مردم اقدامات وسیعی صورت گرفت بنده برای اینکه نمونههایی از این اقدامات سریع اساسی به آقایان عزیز بکنم که در عرس این سدها انجام گرفته مله مورد اذ آن است که بین من در تأسیس و در وزارتخانه استامسه مربوطه به سازمان تأمین مسکن سرعت تهیه شد و به کمیسیون مشترک مجلسین تقدیم شد

و هماطوری که استحضار دارید از خوب کمیسیون مشترک گذشتن این سازمان تشکیل شد و شروع بکار کردیش از سه هزار خانه سازمانی در این مدت در نقاط مختلف کشور ساختنش در دست اجرا قرار گرفت و در ظرف همین احوال نوبت داده خواهد شد. در مورد جلب سرمایههای خصوصی اقدامات اساسی صورت گرفت بطوری که در حال حاضر بنیاد زمذ میلیونیومان پیشنها نظری سرمایه گذاران خصوصی برای امور ساختمانی داده شده است در قسمت امور اجرائی مربوط به شهرسازی با سازمان برنامه تماس گرفته شد و امور اجرائی از سازمان برنامه تحویل گرفته شد و در اجرای این امور دروزانات آبادانی وسکن باسرعت کافی وکامل قابل توجه اقدام شد و ترتیبی داده شد که در حدود روزها از طرح نا تمام که در برنامعه بود بقیامنده بود جدا کنر نا تمام با دیگر یعنی نا آخر سال خاتمه یابد کند در مورد بانک رهنی اقداماتی شد و در تاریخی که بهره وامهای رهنی تقلیل پیدا کرد حساب وامها قرض نمود ومدت وامها افزایش پیدا کرده و این مسائل برابر مهم است ۵۰ میلیون تومان با اعتبارهای بانک رهنی افزوده شد بطوریکه از ابتدای سال تا کنون در حدود ۴۵ میلیون تومان از طرف بانک رهنی برای امور ساختمانی قرض داده شده است بنا بدون تردید به موقع میفرماید که این اقدامات بانک رهنی چکه تأثیر مطلوبی در اقتصاد ملت دارد چه را بملت بانک وامهای که بانک رهنی میدهد توأم است با تجهیز بس اندازهای خصوصی در امر ساختمانی وقتی که کسی میروند ۸ هزار تومان از بانک رهنی قرض میکند خود هم در حدود ۴۰۰۰۰۰۰ هزار تومان از شخص یا اشخاص است بکار بیننداز (صحیح است) بنابراین ملاحظه میفرماید چه سرمایه گذاری سالم و مؤثر و تجهیز کننده ای بسمل آندمه است البته اقدامات اساسی دیگری هم شده است در زمینه اینکه کمکهای قرضی بشود در زمینه اینکه نقشه های ساختمانی تهیه بشود برایکن در اختیار مردم گذاشتند و بنیبه در وقت مجلس مشورتاً با این توجیحات بیشتر تسکیرم در مورد اذ این عرصه که استحضار دارید مسائل مربوط به نیز و ایجاد نیرو و حفظ معطل آبی مسکلت از اهم مسائلی است که اقتصاد ما بآن مواجه است در ایشمورد نیز بس از تأسیس وزارت خانه آب و







تقارن بر امور مالی، مملکت را دارند مانند نساندگان  
 محترم مجلسین بسیار ذیقیمت است و معالجه ارقام بودجه  
 نشان میدهد که در حدودی متجاوز از ۳ میلیارد ریال خارج  
 از برنامه عمرانی سوم مؤسسات ریخته بدون از منابع  
 مالی خود سرمایه گذاری میکند و این سرمایه گذاری  
 که از اقتصادی مہمی دارد قابل توجه است و نشان میدهد  
 خدمتی که از این حیث و توجهی که از این حیث انجام  
 گرفته است و در بودجه اطلاعات لازم در اختیار پارلمانند  
 و مسئولان گزارده شده خدمت مہم دیگری که در تنظیم  
 این بودجه بعمل آمده است تقریباً این است که در طرز  
 تنظیم این بودجه ایجاد شده است و بنده چون در گزارش  
 مخیر مترجم کمیسیون بودجه ذکر شده این جا بخاطر  
 مکتوب و میگردم یکی این که طبق بنده در آندامه‌هاورد  
 تجدید نظر واقع شد طبق بنده ندی صحیحی از نظر اقتصادی  
 انجام داده بود، طبق معنای مالی دولت بطور منطقی مشخص  
 شده و از یکدیگر تیزه و مجزا شده و این امر موجب  
 شده است سرمایه‌های مختلفی که عایدی برای دولت ایجاد  
 میکند و در اختیار مملکت موثر است روشن شود و  
 میتوان اقتصاد اقتصادی و اجتماعی مملکت را از این  
 جهت تشخیص داد در طبقه بندی هزینه های  
 برداشته شده است زیرا که کل هزینه های اقتصادی  
 بر حسب وظایف اساسی که دولت در زمینه‌های مختلف  
 اجتماعی عمرانی ایجاد میکند تفکیک و مشخص شده است  
 باین ترتیب برای کلیه افراد امکان تشخیص این که منابع  
 مالی مملکت بچه تناسب و بوجه میزان این مصارف مہم  
 مختلف مملکتی تقسیم نمود پیدا میشود (صحیح است -  
 احتسنت) ملاحظه شود که ملاحظه میفرمائید در این تنظیم  
 بندی هزینه‌ها اولویت‌ها مهم اقتصادی و اجتماعی از قبیل  
 اولویتهای مربوط به بهداشت و ترفه‌نگ مملکت و مربوط  
 بر رفاه زندگان از نظر پرداخت اشکاف غیب مانده آب و  
 غیره و سایر هزینه‌های اجتماعی ملحوظ شده بطوری که  
 بیش از ۶۰٪ مجموع هزینه‌های عمرانی و جاری سال جاری  
 با موازات اقتصادی و اجتماعی تخصیص داده شده و در حدود  
 ۲۸٪ مخارج عمرانی سال جاری مخارج عمرانی تقطیر امور  
 اقتصادی و اجتماعی انجام میگردد (صحیح است) و این امر

سپاردهم است که شما اگر بفرم شماره ۳ صفحه ۱۸ مراجعه  
 بفرمائید می بینید که توجه کاملی از طرف دولت با اقدامات  
 اقتصادی و اجتماعی شده است که این امر در توسعه و رشد  
 اقتصادی مملکت و ادامه رونق بسیار مؤثر خواهد بود قدم  
 مؤثر دیگری که در امر بودجه نویسی برداشته شده است  
 این است که محبت و وقت ارقام بیشتر شده است بسیاری  
 از ارقام که در بودجه معرب بودجه‌های که در آخر سال ۴۲  
 تبویب و سیمه‌ها در بودجه کل کشور منظور نشده بود می‌بوی  
 بودجه‌ها اعتبار این ارقام در خواست و مشخصات دولتی هر دو  
 مستمری که وضمان بلا تکلیف بود قسمتی از بدهی پتنگه  
 پرتویسی و غیره که در حدود هفت میلیارد ریال میشد  
 در این بودجه منظور شد بطلاور در آمد های اختصاصی  
 طبقه ب که در بودجه‌های اولی منظور میشد چنانکه در  
 صفحات گزارش (که بودجه) مندرج است در این بودجه  
 وارد شد و برای استحضار عامه و امان نظر نمایندگان  
 محترم متشکس شد و این امر برای اولین مرتبه انجام  
 گرفته میشود باین املحاطه میفرمائید که ما این ترتیب بازوی  
 ۷۸۰ میلیون تومان در آمده‌های اختصاصی مؤسسات دولتی  
 در بودجه عمومی کشور برای اولین مرتبه متشکس و مندرج  
 شده است قسمت میفرماید که در این بودجه بودجه برداشته  
 شده است این است که تیراوس ارقام و اقلام بودجه  
 بیشتر شده است برای این که تبیین شود از محل درآمد  
 های جاری دولت هزینه های جاری و اداری و سایر امور  
 برنامه هزینه های عمرانی ناپین بود اقدامات مؤثری  
 انجام گرفته و همانطور که ملاحظه میفرمائید بودجه  
 مملکت حاکی از این است که حتی صندوق هزینه های  
 سرمایه‌های عمرانی از بودجه خارج شده است و اعتبارات  
 عمرانی منتقل شده است (صحیح است) (صحیح است) بطوریکه  
 در حدود ۷۰ میلیون از این هزینه‌های مستمر که بلا تکلیف بود  
 یا از محل اشکافات عمرانی تأمین میشد در بودجه جاری  
 تأمین شده است و این قسمتی می‌مؤثری است که در ادما ایجاد  
 نمیشد در امر بودجه برداشته شده است (صحیح است) و  
 توضیحات را دارم تا ملاحظه بفرمائید که اگر از طرف  
 دولت در این ادعا شده است که برای اولین مرتبه اقدامات  
 در امر بودجه نویسی و بودجه بندی انجام گرفته و  
 قدم مؤثری بطوریکه برداشته است، است با ذمعه‌ای واهی و غیره  
 اساسی نبوده (صحیح است) ادعای بوه است که می‌تبی  
 و واقعیات است (صحیح است) و واقعیاتی که نمونه‌های از

آر اینجا برای آقایان عرض کردم این اقدامات در تاریخ  
 بودجه نویسی و بودجه بندی مملکت بطور مشتمع برای  
 خواهد ماند و کاسیکه در آینده مأمور تنظیم بودجه  
 مملکت بشوند تا اگر بخواهند بود که این راه اصلاحی  
 را ادامه بدهند راهی که تا بحیثه ما علی‌آن عبارت از بودجه  
 برآمده‌ای کامل است و اینمورد است که دولت در این راه  
 موفقیت‌های بیشتری پیدا بکند (اشانالله) (دکتر مهندس  
 از این بودجه آید بندگان الهام خواهند گرفت) این یک  
 اختراعی است و وسیون نزدیک این اختراع نسیب دولت  
 خدمتگذار جناب آقای منصور و همکاران لایق و کاروان و  
 رئیس صالح بود که مملکت شده است در اینجا مسائل  
 مختلفی اشاره دارم از آنمورد صحبت شد در تأثیر سرمایه‌د  
 گذاری ساختمانی در امر صوت شد سؤال شد  
 که بحران چیست ؟ در وقت چیست ؟ رشد چیست ؟  
 این‌ها را در کتابها نوشته‌اند البته ممکن است در فرانس  
 بدم که ملاحظه بکنید اما یک سلسله مسائل و یک سلسله  
 قضای هست و باید از پیش این تزیون توضیح داده بشود  
 تا این که دستکاری برای جنجال کشند که در آخر  
 و نقطه کشند که نباید بشود بطور کلی آقایان رونق دادند  
 یعنی رونق یعنی یک کیفیت یک صلاح یک وضع  
 اقتصادی که در آن وضع فعالیتها رواج دارد تولید یک  
 بازاری دارد تقسیمات سرمایه گذاری و اقتصادی در یک  
 محیط نوأما خوشبینی انجام میگردد در همین حال قیمتها  
 هم نمایل بشرقی دارد این بنفیده شده است چرا قیمتها در  
 با بدورد بود رونق قابل ترقی دارد ؟ برای این که فعالیتها  
 رواج دارد ندی برای این که تقسیمات سرمایه گذاری با خوبی  
 بینی گرفته میشود یعنی وقتی که مصرف روزافزایش است  
 وقتی که تقاضا روزافزایش است تولید کنندگان  
 را گریزند برای سرمایه گذاری و برای افزایش تولید و  
 ایجاد تولیدات جدید مبادرت بکنند اما فاضا را در حال  
 افزایش است و تقسیمات سرمایه گذاری و افزایش تولید  
 در آینده نتیجه خواهد داد یک نشانه زمانی ایجاد خواهد  
 شد که در این فاصله زمانی فشار مصرف و تقاضا بر عرصه و  
 تولید محسوس خواهد بود و در نتیجه در این محیط قیمتها  
 نمایل ترقی می‌شوند این نوع نمایل ترقی در صورتی  
 است نشانه بهبود وضع اقتصادی است نشانه خوش بینی از  
 وضع اقتصادی است نشانه انجام گسیختگی نیست نشانه

بحران نیست نشانه تورم نیست و دولتی نیست بر اینکه  
 اظهار ناراضی بشود آن ترقی در قیمتها باطل است  
 که ترقی قیمتها از اضداد خارج شده ترقی قیمتها  
 نامسقول و نامنتاب باشد بنا بر این صحبت  
 از این کردید که اگر رونق ایجاد بشود تکلیف ترقی  
 قیمتها چه میشود ؟ خوب این است که ما موسیقیه این  
 دولت خدمتگذار بر سرگزار است اقدامات اساسی صورت  
 خواهد گرفت و تحول اقتصاد تحت کنترل خواهد بود تا  
 اندازه‌ای نمایل ترقی قیمتها قابل قبول است و بیشتر از آن  
 جلوگیری خواهد شد در اینجا بحث می‌کنم که مربوط  
 است بویفقه خطیر نمایندگان محترم و آن این است که  
 دولت فقط ناشی از این نیست که کنترل زمانه امور اقتصادی  
 مملکت از دست دولت خارج شده است ایجاد تورم  
 و اختلالات دیگر اقتصادی با مقدار زیادی ناشی از  
 خود تولید است که در ایجاد و توسعه آن دل‌توان  
 چندان سهم نمیبانند باشند دولتها در صورتی میتوانند  
 بوضع مناسب عوامل روانی کمک بکنند که در اقدامات  
 خود فعالیت داشته باشند و سرعت راه داشته باشند  
 ملاحظه داشته باشند و این چیزی است که دولت ناخال  
 داشته است (صحیح است) در اداره امور مملکت از نظر  
 قنی از نظر ایجاد رونق تمام مطالب قنی و علمی و  
 اقتصادی را باید ترقی کرد ولی کنترل عوامل روانی همیشه در  
 اختیار دولت است و این موضوع مملکت باطل بود  
 روانی تا اندازه‌ای مہم نمایندگان محترم است بدین ترتیب  
 بود این صحبتها یعنی انواع شایعه پردازانه یعنی  
 ترویج های عمرانی یا در بعضی اشکاف ظن بطولر ایجاد  
 از عوامل روانی نامنتاب تأثیر بسیار زیاد داشته (صحیح  
 است) و از این جهت من بعضی از آرایمان نمایندگان  
 محترم و در مقابل مسئولیت خطیری که وارده فرابدم  
 این وظیفه‌هاست که بایان اشتقاق بنده و آموخته دولت  
 را در اندیشه می‌وردم و در تمام بدیم یک ثبات اقتصادی و  
 اجتماعی و اساسی و واقعی و نامود پیدا شده است تا امیدوار  
 آیدند باشد و در تقسیم سرمایه‌ها اگر بپایه بخش عمومی  
 یعنی سرمایه‌ها گرا بپایه که دولت ایجاد کرده است  
 میدهم و در مورد آنرا بموجب این اشکاف اعتبارات عمرانی  
 از مجلس محترم گرفته است افراد نیز سرمایه های خود  
 را در امور عمرانی بکار بندازند (صحیح است - احتسنت)

در این مورد چند بار به نفس امور ساختنهای اشاره شده است بنده باید عرض کنم امور ساختنهای و عمرانی در ایجابات تحرک نفسی اساسی را بهمراه دارند و دولت بسیار بوقوع پیوسته اقدام کرده که اولویت را با این امور داد و وقتی که یک راه ساخته میشود وقتی که یک خانه ساخته میشود در این نوع ساختن افزایش را به این خانه فوراً در آدمهای بیستون مزد کارگر و درآمد های عوامل مختلف تولید از قبیل در و پنجره ها، سازه های کف، کابین های فرجی، اسفالت کف و غیره بپوشانند تقسیم میشود (صحیح است) در آدمهای تقسیم میشود و به افرادی داده میشود که اینها فوراً مصرف میکنند اگر کسی مری که منبکیرد فوراً مصرف میکند (صحیح است) طبقات متغیره که کاشی کار هستند، نجاران هستند و در بعضی سازه ها هستند و غیره اینها تا مایل به مصرف زیاد دارند یعنی درآمد خودشان را در مصرف افراد می کنند این مصرف در آمد پولهای را قدرت خریدهای را وارد مدارهای اقتصاد مملکت میکنند (صحیح است) و موجب میشود امور تولیدی که جوابگوی این مسائل هستند سرعت افزایش پیدا کنند (صحیح است) بنابراین اینها ملحقه میکنند که امور عمرانی و ساختنهای چه تاثیر قاطع و سریعی در ایجاد رونق اقتصادی دارد که دولت بوقوع اقدام کرد و با حسن تشخیص اقدام کرد که به محض شروع به خدمتگذاری در این زمینه لوازمی آورد که به تسهیل محصل رسید و اقدامات سرمایه گرد را مدامطبی که مقرر میشود این است که شرط اولیه رونق چیست و تعیین ادامه رونق چیست، تعیین اقدامات رونق سرمایه گذاریهای دیگری است که در این زمینه هم متعین شده است سرمایه گذاریهای که موجب افزایش تولید میشود است سرمایه ایجاد کالاهای میشود که بعدها جوابگوی اضافه شدن احتیاجات عمرانی و قدرت خرید که ناشی از درآمد های که در نتیجه امور عمرانی به وجود می آید گذاشته شده است. خواهد گذاشت بنابراین اگر چه شما اینقدر میبایزد ریال در امور عمرانی سرمایه گذاری میکنید و بعدا چه عوایدی خواهد داشت هیچ عوایدی ندارد جز عواید محظوظ و مستحق برای اقتصاد مملکت (صحیح است) بنابراین این ملاطفت هم مریادگی که باید در اقدامات اقتصادی در باره ایجاد رونق و تعیین آدمهای آن بسیار خوب بود زیرا که یا سرمایه گذاریهای عمرانی و ساختمانهای بنسختور افزایش

در آمد همان ملقباتی که مصرف کننده مؤثری هستند اقدام شده و با تصمیم اشتراکات با خود تسهیل و بوجهی فراهم گردیده که افزایش تولید را داشته و دیگری امکان پذیر شود و جوابگوی افزایش تقاضا در زمین کشته و ادامه رونق باشد (صحیح است) احسان کار الوی، صحیح است اما معلوم جالبی است (صحیح است) اینها حاصل گشته شد در مورد و امپایا معلوم بسیار خوشوقت که جناب آقای مرتضوی که هم مرد عمل هستند زیرا که عمری را با پول بازی و بنسخت موقت از عمری تعیین داده ام که گذرانده ام و نیز در عملی هستند زیرا که مطالعه میکنند (صحیح است) و به متقاضیان در شرایط جدید اقتصادی واقف هستند (صحیح است) در اینجا توضیحات خوبی دارند (دکتر رهنوردی، سرد شریفی است) و مردم معلومی است در این مورد چند تذکره ای گفتا می کنم تذکره این است که باید متعین گشت که بعضی از افراد ذکر نمیکنند که چه تحول اساسی از یک قرن پیش تا کنون و منضموا سالیهای اخیر در ساختن اقتصادی واجتماعی ما انجام گرفته است یا بعضی از آقایان توجه نمیکنند که رهبری شانسته معظ و پیشرفت های اقتصادی ، اجتماعی ، دیگر زمانی نیست که گوئیم و اما قرن اخیر خارج می شود رقیب خارج (صحیح است) دیگر زمانی نیست که مانند قرن پیش گوئیم اگر کسی چند میلیون لیره یا چند میلیون دلار از خارج فرس کشید بدون ترس بیرون میآید که از نظر اقتصادی و نظریهای دیگر نگاه نظرهای خارجی متعین و در این مطالب صحیح نیست چگونه یک ملت آزاد شده ای چگونه یک ملت آزادی که در طی تاریخ درخشند خود نموده آزادی از آفریند و اینها بوده چویندی ملتی که هیچوقت زیر بار رقیب خارجی نرفت و اگر هم بطور اتفاقی رقایمی روی داد فوراً جوابگویی کرد و علاقمندی خود را آزادی و عدم تسلط خارجی که داد ممکن است از مردم گرفت از خارجه تا تابعان ما معلومی را قبول بکنند این از نظر سیاسی مطلبی از نظر اقتصادی و هم گرفتار مردمی نیست من بشما قول میدهم که با ۴۴ فرقه حاضر در سالیات، متر دولتی هم تقریباً (صحیح است) این قرن ما تازه فرقه های مغلوبی است از کشورهای صرف است اما و قیقه مملکت قرض میکند آنها هم امان نظرو زیر کنترل و نظارت راجع عالیهای ملت میباش

دارائی خوشبختانه مشغول تهیه لوازم در مورد مالیهات و معاملاتی در این زمینه شده بنده برای اینکه از بحث های دیگر در این زمینه دور آید چند جزئی می گویم بنده چند کلمه توضیح عرض میکنم و آن اینست که از نظر تناسب بین مالیهات مستقیم و غیر مستقیم باید که کشور های دارایی به وسیله مستقیم و غیر مستقیم کشورهایی هستند که بسیار پیشرفت کرده در صف مقدم کشورهای پیشرفته دنیا قرار دارند مانند آمریکا ، ایتالیا ، متعمده آمریکا ، شالی ، سویس و سوئد و امانل اینها در این دسته از کشورها تناسب بین مالیهات مستقیم و غیر مستقیم اینطور است که در حدود پنجاه و سه درصد مالیهات مستقیم مالی برای در آمد های عمرانی از محل مالیهات مستقیم تأمین شود ولی این دسته معلوم مالیهات مستقیم ناشی از وضع اجتماعی آنها است ناشی از آنست که کاشل درآمد آنها به نحو بسیار صحیحی متدرجا قرار گرفته نتان آن است که مردم صحیح المصلحت را در صحیح است) اظهار نامه ها صحیح تر است و موجبات کنترل از طرف دولت و تعیین مالیات بیشتر فراهم است مثلث این است که اقتصاد این کشورها تجانس و یکپارچگی بیشتری دارا شده بیش از این توضیح ندهم چون این موضوع را جناب آقایان هم بدین نام سر می بینید عنوان فرمودند و بسیار بوقوع بود زیرا که به وسیله امکان این را دارند که اظهار نظر بکنند یا دستهای خود را در کم تقید حضور ایشان خواهم کرد بنابراین بلاطه فرما بدین لیش چیست دستگیر کشورهای هستند که مانند فرانسه و آلمان و بلژیک و غیره اینها هستند و اندکی وضع اقتصادی و اجتماعی در دستوار دارند در این زمینه معلوم است که از یک طرف توسط بشکتهای شرکتی و عظیمی اجناس میگرد و از طرف دیگر بوسیله بشکتهای واحد خاص تولید عواید می گردند و در هر یک بیتی هم پیشرفت حرفه ای و تولید کوچک وجود دارد و هم بیتی تولید مشترک کشاورزی اینها هم همین نحو است یعنی کشاورزی این ممالک بیشتر جنبه واحدهای تولید کوچک و خانوادگی دارد در نتیجه مستقیم مالیاتی هر یک از این کشورها مختلف و متنوع است اینها ممالک است که نشان میدهد ساختن اجتماعی و اقتصادی چطور در طول مالیهات مؤثر است. در این کشورها مجبورند مالیات خاصی وضع بکنند



(یکی از نمایندگان - به مفاد این استدلال نه مسطه )  
 در مورد جنگ جهانی ایراد می‌کنند، گفته‌اند عرض می‌کنم  
 در خارج موضوعات زیاد بوده خواهد شد و اینها را بر جونی  
 بهانه جونی است این ایرادات به‌دولتی که در مورد او دیگر کم  
 مردم کم ندهای روشنی بود از خرد و سایر و  
 پیوسته می‌باشد نیست اینها ایرادگیری است و خوشوقت  
 که در کلیه توضیحاتی که در مقامات ایش است این تریبون  
 گفته شد بنده موردی ندیدم که به سستی و تکامل و  
 دولت ابراز گرفته شود موردی ندیدم که از سوء عمل  
 سوء جریان در این دولت ابراز کرده باشد پس در تنظیم  
 و اجرای برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی سستی  
 شده ؛ چه گفتند آمده‌اند گفتند که چرا  
 فلاں انصاف در میان به‌وزاران انصاف بیگانه آن  
 جنبه را داشته‌است آقایان در مقام نمایندگی و نوعی که  
 باید بمسائل بزرگ که فوریت و ضرورت حیاتی دارد  
 بشود و اقداماتی که باید در این مملکت انجام بگیرد این  
 مطالب چیست در پیشانی تریبون می‌گویند فلان انصاف  
 چرا فلاں طور بوده‌است شایسته به صلاحیت اخلاقی و  
 مندی ایرادی دارید آیا سوء عمل از کسی ندیده‌ام آیا  
 در این انتصابات که باید دیدیم که مخالف بوده و نسبت این  
 مملکت مرتکب سوء عمل شده‌است یا اگر مولود دارید  
 بی‌آب گویند یا که باحوسله و سر کوش می‌دهیم این  
 صحت نیست که بیابند بگویند انتصابات بطوری بوده  
 است که خوشایوندی در ضمن آن ملموس شده است مگر  
 وقت که آقای منصور نخست وزیر شده بودند نبود این  
 موردی بودی که کم‌تر کردید شافل مقامات حاسی بودند  
 مقامات عالی‌تر شده‌اند این حرف چیست مقام فعلی شاید  
 باین نژاد است از نظر حسابیت و اهمیت و نفی که ممکن  
 است مستقیماً از نظر اقتصادی و اجتماعی مملکت داشته  
 باشد و در مقام مقایسه با مقامات قبلی که امروز در مورد  
 بالاخره ایشان در این مملکت قابل دارند خوشایوند  
 دارند نه از این جهت اینها بفر باید جانی برود و  
 دیگری جای دیگری اینها مسائلی نیست که در این مقام گفته  
 شود با توجه به غیرت دولتی که باید اینها به‌کار کرد  
 توجه ضروری و اجتناب یونین به‌لای این استکه مسافران  
 اقتصادی و اشخاص و مهاجرتی که برای تشوین رشد اقتصادی  
 باید داشته باشیم یا مسئله حیاتی است چیست کشور ما

۲/۶ - درحال افزایش پیدایی کند یعنی روزانه در حدود  
 ۱۵۰۰ نفر متولد می‌شوند و با توجه بموتیقات این تعداد  
 بر جمعیت کشور افزوده می‌شود برای این اضافه جمعیت  
 باید نقشه‌اشتراکی به‌گذاری کرد از نظر بهداشت از نظر  
 تغذیه و غیره و تأمین حداقل زندگی مناسب باشرافت از نظر  
 انسانی در آید باشد بنده حجت می‌نویسم از نظر مذهب و دولت  
 نسبت به افراد موجود مملکت و کسانی که باین‌تر از  
 حداقل زندگی را دارند باید اقداماتی بکنند که اینها  
 حداقل زندگی تأمین بشود و تأمین معاش اینها مسائلی  
 حداقل زندگی برای همه نامی‌شود مسئله این نیست که  
 رشد اقتصادی عنوانی باشد که جوابگوی احتیاجات ۲/۶  
 ابراز حجت باشد بنده این استکه هنوز آقای دیگر  
 سر بحث در راه رشد اقتصادی و توسعه پیش می‌روند و مایاب  
 آنجنگند که صدقاند اینها را توسعه تنظیم کنیم که باین  
 هار برسیم نقطه افزایش درآمد ملی و تولید ملی در حدود  
 ۲/۶ - هر جای این افزایش جمعیت و برآی اینک وضع فعلی  
 پیدا بشود بله ولی بلکه در آمد ملی باید بقدری افزایش  
 یابد که سوء تغذیه سریع آید بی‌دینکند که بکثرت  
 هانی که بیش می‌روند سپس اگر اینکار را نکنیم محکوم  
 بنفایم اگر نکنیم در شگ‌باشه‌اش خودمان رو بسایه‌ستیم  
 (صحیح است) شاخته‌ام موجب بیابانی که نمونه آن را بنده  
 در پیشانی تریبون در یاد آور عرض کنم در خارج می‌فرمایند  
 من از اجاب ششمی آم که نمونه مخترب و علائمی به  
 یسرفت و ترقی هست اگر این علائمی وجود دارد و  
 مطمئناً علائمی وجود دارد استدعای کنم که وقت را  
 بیش از این تلف نکنیم دولتی است خدمتگزار دولتی است  
 که با سرعت و قاطعیت با کثون خدمت کرده (صحیح است)  
 دولتی استکه هیچگونه خدشه‌ای بر کارش نیست بنده قول  
 میدهم که اگر خدشهای وارد باشند ما افراد اکثریت باین  
 کسی باشیم که این دولت را بیپوشی من با کثون کوچکتر  
 نطق اهلبا و عهد ندادند و در امثال صلاحیت وحسن عمل  
 ادراک کرده و ما مؤید این دولت هستیم جناب زحمت فر  
 در بیافزایند فرمودند که ما پس از راه زاده که بجوز  
 اشتباهی مردمی است که به اولیین چه بگوئیم ، بگوئیم که  
 نصیب ما همی‌مانی که در اولیین نصیب کردیم و قانون  
 وضع کردیم جناب آقای زحمت‌افرد تشریف دارند  
 شما که مریض نمندی هستید بنده شما ارادت دارم یک

شما عداودم چون پیش این‌سله را مطرح کردید وقتیکه  
 به‌وزر اشتباهی خودتان مرأجه کردید بگوئید دولتی  
 آوردیم و این بزرگترین اقدام‌های ما دولتی آوردیم که  
 مجری با حسن نیت و مأمور قاطع عنوتان مولوکه بود ما  
 دولتی آوردیم که از هیچ‌کس بر اقدام برای حقوق بیشتر  
 ونوسه و انصاف مملکت فرد گذارند و دولتی آوردیم  
 که در حال انجام اقدامات مؤثری است که برای بیکاران  
 بیانشود بهداشت تعمیم پیدا بکنند فرهنگ توسعه پیدا  
 کند نایل‌کار برای همه وجود داشته‌باشد و اینها مسائلی  
 است که در دهجه اقدامات و تولات اخیر است که در حال  
 مملکت روی داده است اینها اقداماتی است که مورد نظر  
 شاخته‌ام است بوجه‌مان مطالبی که در شب ناطق محترم  
 از بیانات و فرمایشات مولوکه اشترجح می‌کردند  
 اظهار حجت می‌نویسم جز این مطالب چه فرمایند  
 داشته‌اند در گذشته چه دستوراتی فرموده‌اند ما  
 منتقدیم یک اشراق عظیمی که با رهبری  
 معظله به‌انجام گرفته جز این چه هدفی داشته‌ان مستعما  
 می‌کنم که بسو کلین خوب بگوئید که ما کلین خدمتگزار  
 آوردیم قبل از هر کم از این با سخت با سرعت قاطعیت روی  
 قاطع‌هنگامی افراد خود فوره منتفنه بودجه صحیح و به  
 بوجه ترقی این دولت آقایان (صحیح است).  
**۳- تصویب صورت مجلس در تاریخ ۲۴ تیر**  
**ولیس -** صورت جلسه سر روز یک شنبه شین خان  
 ها و آقایان توزیع شده است راجع باین صورت جلسه  
 نظری نیست آقای کبیری .  
**کبیری -** اصلاحاتی در صورت جلسه داشته که بنده  
 داده‌ام به نویسی .  
**ولیس -** آقای فخریطباطی ،  
**فخریطباطی -** در بیانات بنده مشاهده جایسی  
 هست که میدهم به نویسی .  
**ولیس -** حسن زودتر مرحت کنید چون صورت  
 جلسه در روز جاری است آقای ریکی .  
**ریگی -** اصلاحاتی داشته که به‌تند نویسی‌ادم .  
**ولیس -** نظر دیگری نیست (الطهارت) تند ) صورت  
 جلسه سر روز یکشنبه تصویب می‌شود آقای جاوید  
 بنوان مخالف صحبتی کنند .  
**هاتم جاوید -** من چه گویم که امثال کی طبع لطیف  
 تاج‌بندی است که آهسته‌آهسته توان کرد (احتس) نمایندگان  
 تکرار کنید من چه گویم که نرا نازکی طبع لطیف  
 بدهد است که آهسته‌آهسته کردن سیم می‌کنند تکرار  
 و بیان کلانی که نشان صابنیت با نرا احتس در سخن باشد  
 خود را می‌تواند (احتس) لایح خواهی کرد که نازکی کل‌گفت  
 باطل بیزم هرگز نشان مینویسی شورای ملی را بالاتر از  
 این میدان . کسی شطابه را وسیله بیان ایراز عقیده‌مخالف  
 و موافق میدان لیلش اینکند در نام مدتی که در مجلس  
 اقتضای انصاف و طیفه داشت‌ام باسبر و حوصله توجه به سخنان  
 مخالف و موافق گوش کردم بنده عقیده دارم که بالا  
 بردن شأن مجلس احترامی است که به‌سخن‌ها همکاران  
 خودمان می‌گذاریم این احترام بقوم‌است بنده نملای  
 داشته‌ام که تکرار سخن مسائل که قبلاً به‌در بیان  
 صحبت‌نامه است هر چیز کم در این در سخنان همکار محترم  
 جناب آقای کر علی طباطبائی استاد اقتصاد ط‌المجلس  
 شد که متأسفانه مرا از تکرار بعضی مسائل با گر بزرگ‌تر  
 بلایم را که بنوام که بعضی مسائل را از سخناری حذف کنم  
 تریبون تریب‌همی همی‌خورنده می‌دام که سخن گفتن  
 در بوجه کار بسیار دشواری است سخن گفتن در باب خلدی  
 مملکت است سخن گفتن در باب سوء و زبانی مردم‌است از  
 این‌چه کوشش می‌کنم که تابع منطق و استدلال باشد و  
 بدون دلیل سخن نگویم از خاندان بزرگ که می‌خواهم  
 مرا در این سخن‌ها و راستروی یاری کند تا در مقام مجلس  
 و قانون ولت شرم‌ساز نباشم آنکیزه من در این سخنان  
 مسئولیت خطیر نمایندگی من وظیفه من و سو گندمن است  
 حفظ حقوق مردمی است که مرا اینجا فرستاده‌اند بنوان  
 وظیفه اجازه میدهند که من در اینجا خاموش نشوم  
 بنابر این من برای رضای کسی جز خدا و جماعتی غیر از  
 ملت و مصلحت است جز مخالف مملکت و ملت سخن‌نوام  
 گفت (احتس) در این کار شین با بنده خوشی آینه‌مردم بیستم  
 ز بر این منتقدم که ما اینجا آمده‌ایم که مردم را خوشبخت  
 کنیم نه خوشدل مصلحت آنها عمل کنیم نه رضای خاطر  
 آنها عقیده دارم که در سیاست دلسر سیاست‌خوشی  
 خوشدل مردم نباید چه که مردم را بیهوده دلخوشی  
 کردن حاصل‌فدیه‌است که بیهوده تولید کردن در کار سیاست  
 واقع‌بینی بهتر از خوش‌بینی است بوجه همین ارقام  
 خرد و بزرگی که ما می‌نویسیم و باینده سفر هزار آن‌را

میلیونها و میلیاردها می‌گنید نسبت سرمایه مردم و ثروت مملکت است حاصل دانه دانه گندمی است که از خرمن دهقان بگیریم خرمن اجناسی است که از هر گره که بگذشتن قالی باقی‌ماند می‌ماند مالیاتی است که از هر جره آب که کشاورزیم می‌نوشد بگیریم از چاهی که کشاورزیم نداشت می‌ماند از هر سیکار که دهقان جوان می‌کشد می‌ماند (صحیح است) از خراج هر ضلع، هر میدان، هر جان، شاهراه، سفی، دستکشان است (صحیح است). بوجه ترحم شخصی و مال خصوصی نمی‌نویسد که از آبل بیل خود خرج بکند یا بپوشد و هوس بدود بریزیم فطرت خون‌بیاری است که متأسفانه بکم خونی مبتلا است و نشسته است و تکران است ناپسندید که باسلامت و حیات او چه می‌کنیم اگر دولت کار غفلت و اهاصل را در و بر طبقه خود ضرر می‌کند اینک دولت آمده است که ما طبیبان حاذقین داروی این درد را داریم درمان این بیماری را در محضر اطبای حاذق غریب خواندند، اما در معالجه این نوع بیماریان ارادیده‌ام که بایست که حتی معالجه بک‌بیماری در مورد بیماریهای کارگوان کواکون بایست داد و بک‌نسخه قابل‌عمل نیست مزاج بیماریهاست ازماصل بیماری است از آن جهت تجویز نسخه‌های که در بعضی از ممالک گاه باوقوف که بایمه توفیق هم برآمده است بدون در نظر گرفتن اوضاع مملکت بدون در نظر گرفتن شرایط این مملکت بدون در نظر گرفتن سنت‌های مملکت بدون در نظر گرفتن وضع اجتماعی و اقتصادی کارگزاری مملکت بپوشند (احسن) همه علمای اقتصاد متقدمند که مسائل اقتصادی فریبانی است که از آن تابع مصلح نیستون اگر طرح بود. بوجه در مجلس بر آمده بپاسدو داشت و آن‌این بود که بنده عادت دارم هر گز نخوانده ندانسته در پایه‌های علمای محبت‌کنم ناچار شده‌ام در فرصت کوتاه بکتاب اقتصادی مراجعه کنم و کتاب این‌سین حاصل راداشت که به‌عادی خودم درام بود و درام اقتصاد مطلق شدم و الهای این امر را تا آنجا که فرصت داشته مطالعه کرده‌ام ملاحظه من این بود که در ممالک اروپاییه قضایای حاصل مصلحت کمترین و مازادان استاد و شاکرد و با کم‌ماله اختلاف عقیده دارند و بنده که نتایج مختلف می‌رسند معلوم می‌شود که کفر شیات‌مسلمی که مسیح بوده است بنتیاج می‌دهد فکر می‌کردند نیرسند

از این مقدمه بکنجانبه میگیرم و آن‌اینست که در باب برنامه ریزی در باب مسائل اقتصادی و درباب طرح‌ها نیستود و بقیامت و بطور مسلم و بنا خودبینی و اطمینان کامل اظهار نظر کرد و با سرمایه مملکتی در امری قضایی خیر و وسعت‌ای چنین نامسلطه کرد و بپایه‌های افتد و با بدقت و وسواس بسیار طرح کرد در باب مسائل آفقد خودبینی بود و خودی در جماع باصمولفوق بسیار عمل کرد من بقیتم دارم که در بایکجه دنبال آقای منصور که عده‌ای است که مسائل این اقتصادی هستند اگر اختلاف عقیده نیست اختلاف سلیقه اقتصادی هست برای اینکه عرض کردم مسئله اقتصاد هنوز به‌آن آرتیجه مسلم نرسیده‌است که متوجه عاید بپوشد و بوجه‌ای بسجاس اولیاد و ادعا کردند که در تازم غیر مشروطیت بدین ترتیب اولین بوجه‌های استکه تقدیم می‌شود بنده عقیده‌ام که ممالک در این بوجه‌هاست که نو است و تازه است اما هر نوع تغییر نیست و هر تغییری لزوماً باید وجود داشته و هر نگامی به نسبت هر بدشی مصلحت نیست بنده می‌خواهم تحفظ کنم می‌خواهم عرض کنم در این بوجه چیزهای هست که برای بار اول در مشروطیت عنوان شده است که سابقه نداشته است که همه بوجه‌ها بصیرت وجود داشته اما در تاریخ مشروطیت برای اولین بار است که فقره وام درصیره های بوجه کسبانه بدینوسیله سابقه است من سخن آقای منصور را نآید می‌گویم در تاریخ مشروطیت سیاسه است که خطی نرین و من هر نرین قسمت بودم در ناچار نرین بودم کسبانه بدیده شده باشد (صحیح است) و اقاماً سی‌سایه است برای اولین بار است تقسیم مالیات غیر مستقیم بود فصل اول در آمد عاید حاصله از خدمات و عصدی دولت مالیات غیر مستقیم بود بوجه عنوان شده است بجهت این امر اولین بار است که مالیات غیر مستقیم را تقسیم بدو قسمت می‌کند که کسلفه‌های دارو دولت که می‌بندد بار مالیات غیر مستقیم چندم سنگین استوقفی که متوجه می‌شود که مالیات غیر مستقیم هفت برابر مالیات مستقیم است برای آرایش ناغرایش بک کاری می‌کند بک قسمت را به برآورد حاصله از عاید دولت و دولت میرد (صحیح است) که بکندگان - در قطع شد بکار بر مملکت با اولیاد بکند پس از این مالیات غیر مستقیم را به فصل در آمد حاصله از عصدی اعمال دولت میرود و بک قسمتی از آن به فصل مالیات غیر مستقیم که فرقی است از مالیاتی که از مصرف دولت‌های میگیریم و مالیاتی که

از دخایات می‌گیرم ؟ اما در دو فصل است چه تفاوت دارد مالیاتی که از اجناسی که سر بازار کانی دارد و مالیاتی که از نقد و شکر می‌گیریم این در دو فصل آمده است بنده فلسفه این در عرض می‌کنم مالیات غیر مستقیم مالیاتی است که عرق خودتکسب است و بعد خودنتم می‌دهد برای اینکه بوسیله خود مالیات می‌دهد و مالیات غیر مستقیم مالیاتی است که از شکرش بیچاره به سیکار فرنگی کتل من و امثال من می‌پردازد مالیاتی است که دهقانان به دست مستقیم می‌دهند یعنی مالیاتی است که اکثریت میریزد در ناقلیت منتهم توانگو منگور می‌ماند و این نشانه هوس سیاست اقتصادی و مالیاتی دولت است (چند نفر از نمایندگان - کاملاً صحیح است) بنده بکاملت دوا در این باره دولت‌ها را می‌خواهم به آآمدن پیسی کولاً اضافه کرد از فراداد صاحبان پیسی کولاً می‌تواند برای این کار گراش فرودخته و بعد هم ده‌های عوارض را ندادند و هنوز هم بدینده هنوز هم کسختن کرد یعنی هنوز عاید دارن پیسی کولاً بک نفرم در منتهم ، منتقد ، می‌نوروزانه سدهاها از برای بیشتر منتقد شد و جماعت کثیری روزها سدهاها از فرمان بیشتر منتقد شدند این نتیجه غلط بودن سیاست مالیاتی است (بعضی از نمایندگان مالیات غیر مستقیم در طبقه زحمتکشان است از عاید زمانه، کان - از ارباب با این دولت ندارد و دهقانان ، کارگران ، دروه گره‌های ما صحیح حداقل سبانه لازم یک بشر زنده را اگر فکر کنیم انچوای شیرین می‌خورند دولت روی درآورد سود کسب می‌بندد فتدوای که معارضه دارد و حتی از حداقل کسب را بسوخت مالیات غیر مستقیم گرفته میشود تمام دولت‌ها برای کسب بوجه‌شان حراج که دشمنان بجایی نرسیده است آمدند و مالیات غیر مستقیم افزوده‌اند یعنی گشاده‌ای اطفه‌های که از شکر از همه میرود ایمی بکفایه که بیشتر از همه زحمت‌میکشی تو که کسرت از همه سود می‌بری بیشتر بندد و آنکه بیشتر از سوابق مملکت بر خود را برتر و بدی کسب بعد می‌شود در این سوابق اغتیا یعنی فرودتر و فقیر تر است (صحیح است) جناب آقای دستر عین طباطبائی اگر تفریر دارند اینجا عرض می‌کنم خواندن آثار کنز و شیخ و آرزوآستین که در دنیا کسی مالیات مستقیم می‌بهد در اینجا مصلحت مملکت

نیست (صحیح است) خیلی مؤذرت می‌خواهم که قسمی از سخنان بنده در اینجا خوبگویی به سخنان آقای نخست‌وزیر می‌نویسد من اهل احتجاج نیستم من اهل معارزه نیستم من اهل لجاج نیستم اما همانطور که گفتیم به‌نهایت عقیده من بنا بوظیفه سنگینی که بعده آدمی ترحم کرده است عرض می‌کنم مکنک است عقیام بخفا باشد اما خود را ناگزیر می‌بینم که از آن چه مراد ارباب کرد که مکتوب را بیکتم محبت کم جناب آقای نخست‌وزیر می‌آورد و گفتند که حاصل حکومت سدهام من این است که بیکاری برده نشد که بیکاری نیست یعنی برای بنای در می‌خواهیم بکد و بعد غذا بیاید کار کند قبول می‌کند ولی حالا نمآید بدو رونق اقتصادی برگشته است بنهر شده است وضع بازار خوب شده است و شروع فعالیت‌های ساختمانی و ترفی مصالح ساختمانی را نشانی از این بورد می‌دانستند بنده می‌خواهم عرض کنم که بیکاری اولاً مشکل مملکت ما تنها نیست مشکل همه دنیا است بیکاری عامل نیست که معلول دولت ایشان باشد و هیچ معجزه ای نیست که بیکاری را بکسرف سدها برده نشد که کار کند (نخست‌وزیر من گفتیم که بره نشد که کرد) رئیس جمهور آمریکا نیز می‌رود در کشور اعلام می‌کند که ما بازره میلیون بیکار داریم بیکار ما روز و سه‌مادای همین عده بیکاری هستند که نصف ساعات کار کار می‌کند اعلام می‌کند که این نتیجه چیزها در از شان ما کم نیستند بایستد بجای اینکه مردم را بالائی‌های خوش‌بخت کسب‌اندان مردم که بیدار شده‌اند این آنها به حقیقت اقرار کنیم اقرار ببقایق است که بارها به رفق ناقص و ادار می‌کند که در زمانی که به درد اشراف لکینک با زمانی که به کتمان حقایق بکوشیم در صد رفیع مشکلات بر نفوادم آمد (صحیح است) بنده عرض می‌کنم بیکار در این مملکت هست کم نیست بدلیل اینکه در اوجانی بک‌های گشاده منتشر کنید که در روزنامه ندای ایران نویز آن گشاده خیز ما بر این نویز باسوس می‌خواهم اگر سدها بیایند و دیلمه است نوشتند بنده حرم را نمی‌گیرم (صحیح است) آقای نمایندگان مجلس محترم ما در هر روز چند نفر مراجع دارنده که کار می‌خواهند بنده عرض می‌کنم که مشکل بیکاری را از شولون کنید بیکاری حاصل سیاست‌های اقتصادی دولت‌های گذشته بوده است بیکاری را ضابطرف





طبقه متمم بندها از گرامی نارضی نیست بلکه بگریاسی  
فخر میکند (صحیح است) طبقه متمم خریز از کران شدن  
اشیا و ازیان ندارد کسی گمراهی صدهزار تومان در آمد  
دارد برای این جعفری میکند که طالی کیلوی از بل باشد  
۱۴۰ ریال و اصلا شام کا مدک از متممیان باز درغما بد  
که بیاند مدگان میوه فروشی بیاندند میوه و بخرند تا  
از قیمت آن اطلاع داشته باشند از آنجا نخست وزیر میباشند  
بار بفرماید دو مقامی ( نخست وزیر - بندهم تمام امام  
که بنده عرض کردم برای آقایان بود که بر علیه اصالحات  
این دولت قیام کرده اند و شما آنان را باید فرمایند) بنده فرماید  
نمیکنم بنده دلم برای آن اکثریت میسوزد بنده آن طبقه  
منتهم سیاست بانده امحکوم میکنم بپولی ابترا عرض کنم که طالی  
و خرابی و طبقه متمم نیست متمم گرانیکند در دولت شام میوه  
و میوه خورده باشد نخست وزیر - بندهم بندهم بندهم فصل  
بنده عرض میکنم که طبقه متمم نه تنها شره دارد که  
خودش بیرون میوه بخرد بلکه شره دارد حتی آدمی میاش  
جزئی دکان میوه فروش بیایند بنده وقتی در بازار باب  
الجمالی صحبت کردید بقدری متأثر شدم که میخواستم  
از مجلس بیرون بیرون و آن یک عشی داشت روز پیش از آن  
وقتی میخواستم پیام مجلس یک کاری طالی می کش  
همه بنی مسجد سیپه دار و مجلس نگهباندار من یک  
زیر از دیدم که یک پانچ دوساله غش بود و یک بچه چهار  
پنچ ساله و دستش دو پانچ طالی را بر سرید ولی تواسنت  
بفرود آن زن بچه را میکشید و میسوزید و آن بچه گریه میکرد  
و طالی را زمین میکشید اما نگاهش به طالیها بود این  
باید وایشان بخورد باید میوه بخورد من دلم بهمان است  
اکثریت میسوزد که حق ندارد میوه مواهبان این مملکت استفاده  
بکنند بنابراین از مقدمات صحیح تابع صحیح نگریه  
عصب من این است که این میوه فراوان است دچار  
سرما میزستان ششمرسد درختی هم ابوده پس سیاست غلط  
اقتصادی است که جنسی که برای این و خراب و از هاباز شد  
است بازار گران است مانسکه این طبقه محرومها در سینه  
مزین و مریه کرده طبقه متمم که غنی ندارد از اینجاست نقد از  
خارج وارد میکند هر طبقه خوشبختانه آنان تا وینتر  
معلقان از خارج وارد می شود چون جزئی آن کندم که  
خریدم و دو و پتیرم آزاد شده است از این بابت ما هم  
غنی نداریم . و دیاب و ادها بنده عرضی دارم بپول و وجتباب

متخصین فنی خود را در اغلب نقاط جنگ انداخته و  
موفق به احداث خطوط آهن ، بنادر ، کشتزارهای  
بنابات مختلف گردیده و نیز نداشتند معنی مهمی را که  
حتی در بعضی موارد جنگ نمونه داشته ، ازهر حیث با  
مؤسات مشابه ممالک مترقی ایران برانند..... بعضی احداث  
زارها و بنادر و خطوط آهن مورد بحث توسعه واقعی  
اقتصادیات ممالک مورد نظر بود در حجه اول تسهیل  
بهره برداری از منابع ترش آنها از طرف ممالک خارجی  
بوده است ( دکتر هائوسنی - این مربوط بکشورهای  
ششمین این است ) جناب آقای مرتضوی فرمودند که  
خودش است که با شرکت میتواند برود برای توسعه ساز  
های جنوبی وام بگیرد ولی یک دولت نمی تواند برای  
اینکه بترکت تسهیل شرایط غیر عادلانه میشود ولی به  
دولت تسهیل شرایط غیر عادلانه می شود دلیلش این است  
که بهره این وام های که شما می گیرید در هیچ  
دلیا سابقه نداشته (خواجه نوری - بهره ۷۵ درصد  
را بفرماید) شش درصد را چه میفرماید (خواجه نوری  
باقرمات همانا بکشفر عرض می کنم فرش دهنده چیست؟  
قرش دهنده معاش چشمه اینترنیشنل ترش دهنده بازرگان  
است کیپول دارد میخواهد پولش را یک پیندازد و سود  
بگیرد میگوید من اعتبار بدیم پول هم نبیدهه میگویی  
که معادل این اعتبار از کالای زائد بر مصرف مملکت من  
طبق شرایطی که می گویم طبق نظر فنی کشتمان  
و با نظر تخصصی من و با نظر مشاورتی خرج کتید این یک  
حقیقت مسلم است که این کار آنگونه که شما اظهار خوشبینی  
می کنید قابل اقتضای نسبتاً کم میجویم کم میگویم  
از نظر اقتصادی ندارد استقلال سیاسی ایران با استقلال  
اقتصادی تکلیمی کرد در دریای امروز سیاست و اقتصاد  
فرم منجز است ( نخست وزیر - ما تحت تأثیر هیچ عرضی  
خواهیم شد ( نخست وزیر - من توضیح میدهم شما فرزند  
کم که ما معادل این امها که گرفته ایم و کسر بوجه  
داشته ام ممکن بود این امها هم اضافه کسر بوجه باشد  
(نخست وزیر - این مربوط به کسری نیست) بنده  
عرض می کنم که معادل این امها و اوستیم در کشور  
خودمان در مملکت خودمان اسرفه جوئی و باطلو گیری  
از لوهرجی باطلو گیری از اسراف و تبذیر جبران کنیم  
( یکی از نمایندگان - مورش را بفرماید ) مورد را

عرض کنم شما کمزور تشریف بیرید در یکی از این سویر  
ماز که شاه بنید بازار ایران مغازهای ایران نمانسگاه  
آلایهای بیمرغ بین المللی شده است ده جزو خیریش  
درست جو سواک منجور هنیک ، هزار جو اسر بیالیته  
صدوع رسا بلت بازار از دو کلن این سر مابه مملکت  
ما است که خارج شده است یکی از نمایندگان - بازار سوئد  
هم کتر شرف بنیدر میهنطور است) بازار سوئد و همعادل  
واردات صادرات دارد بنده که بچه نیستند همگیوم با  
سیاست درونیهای بازار چندانی از آنجا نخت سوئد که  
برنامه تان فرمود بنده منخالف ما باید دروازه هاما را بروی  
آلایهای مصرفی بنیدر پیروای کارخانه هاباز کنیم تا  
جنسی کمزور این مکتب مشو مدسین آلانی باشد که بگوید  
این مملکت کم کند (بکشفر نمایندگان - آلایهای  
تجلی ممنوع است) بنده برای اثبات عرضی خود راجع  
به لوهرجی دولت آلانی که سحبت میکنم مربوط به گذشته  
نست و جناب آقای نخست وزیر در این باره وقتی که سخنان  
نمایند این پاسخ میدهند توضیح بدهند که چه فکری  
کرده اند برای جلوگیری از لوهرجی ها که بنده  
معتقدم اگر این لوهرجیها نشود ما خیلی کسر دستمان  
برای گرفتن پول با درجهت داخلی و خارجی دچار  
کمبود دچار قرصه خواهیم شد . بنده در تعطیلات عید  
فرمودید شیروانوست از اوست امیومیلو دیم که دو پنجه  
کارمندان دولت را برای گردش و تفریح و سیس و سیاحت  
شیراز آورده بود و آن این امیومیلو خرج ندارد از خریدی  
این امیومیلو پول دارد بنده خرد بزرین ، استهلاک ،  
سروسین سواد چند میلیون در سال صرف این  
امیومیلوهای زائد میشود این بلشرقم عرض میکنم حساب  
خیلی ساده ای است یک لایر بنده دولت ، بسک مأمور  
دولت با اینکه در تهران کسرا به تاکسی کران تر  
از شهرهای دیگر است از خانه رفتن که با دوازه  
میاید ۱۵ دال را یک امیده ۱۵۰ دال را مدهدر میگرد  
میوشه تومان در سال با تعطیلات ما در حدود ۲۰۰ چند  
روز کاری کم ۲۰۰۰ چند و چند سه تومان میشود شش تومان  
یک مردمان این مدت کار اداریش رفته اند داشته باشد  
شود هزار دویست تومان برای این مأمور امیومیلو  
میخرم چند خرج می کنیم چندتا آشپز یا یا بوز عروس  
خیابان خریده بدی است سایش از ابروسد نگاه کنید.







در دیباچه شوریده بشمره نمودن نوازی و این دلیل اینست که هم گشاده دست و بلند نظرند در هم صاحب ذوق و صاحب دل و این خصوصیات می بیند مردمی که کسر نمند و خوب میبایست اقتصاد روزگار را مد نظر بگیرند در ندرت های که آفت کفنه و فساد هم جا را میوزانند در دنیای که اختلافات نژادی و مذهبی و مسلکی تمام دریا را کفنه است در دنیای که فشار دور پیشترترین کشورها با نژاد یکسان است وجود دارد همدنی و همزبان می باشد تمام اعداد انفراد و افتخار و سکون و آرامش که می بینیم میگردانند بدست نیامده است دولتی که نتواند از این شرایط مساعد استثنائی که در این مملکت است استثنائی نظر فوقیهت مکانی سا که در میان اینهمه آشوب آرام و آسوده مملکت را در مقامی استاده بکند فرست بدست غلبه ای را از دست داده است دولتی که نتواند از این آرامش برای این بهتر ساختن مملکت از اینهمه بیبری انسانی و بیخ خواهی و برابری برای سوا دادن این بیبر است در راه رفاه مملکت استفاده کند شکست قطعی خود نموده است در این مملکت که شاخ شکست نفورید در ژانر اول دو کل سرهنگه در بروز و رئیس جمهور امروز فراموش در کتاب خا برات خوش فصل جالبی دارد میگوید که سر مردوخ های مرتفع با نشانها و متخصیص نظامی القماش میگردم و میگویم که در این مواقع این فراموشی غلط است در راه های بزرگ و ژیرالهای جنگنده سربان سیاه بحرف یک سرهنگه ساجیز می خندند و هم از بیایستی نیکبختند اما من بهمه جاستولوس میگردم و میرقم بهستان میگردم بهستان ازترا میرقم آفران میگردم سرانجام میرقم بهستان حتی فرماندهان یالین تر می گردم اما فرسوان جوانان را دیدم و به آنها میگویم که این شقه برای فراموشی صحیح نیست آن روز که فراموشی شکست خورد پیش بینی بیانی من بود بخ خوب بیوست فرماندهان سراغ من و رفقای من گفتند که بشما تیر بلغم میگویند کبیش بینی هایتان با حقیقت بیوست چه خوب ما سالی داشتند اما من حاضر بودم که تمام هستی خود را بدهم بزم ترین چیزهای خود را بدهم دار و ندار خود را بدهم و پیش بینی من تحقیق نبودند برای اینکه پیش بینی من یعنی ششجانش شکست مملکت فراموشی اما بطلان ادعای من یعنی نجات فراموشی جناب آقای نخست وزیر من اینقدر خودخواه آمیستم که آنچه کامروز در اینجا میگویم بشما میگوید من امروز در

شما در باره مسائل اقتصادی بر نجات مملکت منتهی بشود برای اینکه ذره ذره اعضای وجودمان بپذیرد و خاک این مملکت سست است (احسن) اگر کم شکست بخورد در نظرات خودم یک روز میایم در اینجا با تفرمایم اما با رضایت و سرافرازی میگویم من اشتباه کردم و شما موفق شدید و امیدوارم که شما شکست نفورید (احسن)

**نخست وزیر -** خیلی مستحکم و رئیس آقای بیروین بعنوان موافق صحبت می فرمایند.

**فصل الهیروین -** یعنی از آقایان مایل بودند دیده شود که منتهی عرض بکنم من از این رعایت آقایان محترم که خستگی داشته اند و دارند تشکر میکنم و بیرون دارم چون بنام همدل همزبان هستیم مرا با نظار بیان و امیدارید - زرا : دلبروین دلد زنده دلان آگاه است

که در زنده دلان با دل و او هر است (احسن) چون میخواهد و وفاداری شماست (احسن) مقبول خدا شما مثل فضلهاست (احسن)

ای آقای نویتم بنامه بعد از بیان شیوا و کلمات زیبای آقای جویه دادی نمی شد زیرا با آنچه لطافت و ادب که تاپورید آن کتون (من چون کم که فقط بدو نایب منم - اقتدول خاطر مملکت بستند دوست) چه باید کرد بمانی خوب یکدیگر مالا که قدرت این ندارم (یکبار) شکسته در تلفظ او (یکبار) سخن در دعای بود) راجع به بودی های ۱۹۲۹ که بنده عرض کردم که از کراهی سرب می شود در آن زمان گویا جناب آقای منصور تشریف نداشتند که بودی های ۱۹۲۹ - ۱۹۳۱ مطرح شد اینده اینطور اظهار کرده بودم که بفرمان آن جراح مرور چند پیش بینی بودی که ما آنرا بخیه میزدیم و زخم بندی میکردیم اما بودی محض این لایحه که مطرح است زنده است از امور جاری مملکت است تا جوتوجه است و آنچه در آنرا آن یکسوئی باشد باید بپذیرد و قبول کرد چه این بودی هم منظور است از آنه دارند در این هفته در بسیاری از جرادت نوشته شده است و بهت کرده اند نسبت به بودیهای سابق و آنچه مطابق فرود عملی از طرف دولتها به مجلس خود را تقدیم میشده است از جهت تنظیم تفکیکی بود او را فراموش کرده اند و معارضی

کده همه بخزانه مملکت وارد و صادر میگردد و همچنین از حیث طبقه بندی بودجه یعنی تفکیک انواع درآمدهای مختلف بودجه بودی که ملاطفه من شود در طبقه الهی بود درآمد اختصاصی عموماً در بودجه جایداد همداست و او بعضی را و آبادی و صنوحاً و منکس اشاره کرده است و در سایر قسمتها مجموعاً این بودجه را بسیار ساز و کماثر جلوه گر کرد است - ما این حال همچنانکه دولت در گزارشهای تقدیمی بسیار مایل در این بودجه دیده اند آن یعنی کامل معلول است فقط باین برزی برای بودجه سالم و کافی کامل است که بعداً تقویم و تقدیم خود اهدا شد و بنویسید که در آن دیده بودی جامع و کامل و بهتری که لاقاب به بودی حاضر بودی روحان داشته باشد تقدیم دارند ما که همواره خواهان یک بودجه تفصیلی و برنامه ای هستیم همین انتظار را داریم - مافروض نکرده ایم که در راه استند کشته آن زمان که بودی حال جاری مطرح بود و نفس وای عیبهای آن تذکر داده شد رئیس دولت حاضر عید نمود که بودی به عیب و کماثری در ظرف سه ماه تقدیم مجلس شورای ملی بکنند اینک می بینیم که باین وعده خود وفا نموده و با زحمت و کوشش که بکار برده است بودی حاضر را که با تحقیق و تصدیق متخصیص خیلی جامعتر و کاملتر از بودیهای قدیم است در مجلس تقدیم داشته است از این حیث دولت را بسیار تسجید میکنیم و امید و انتظار داریم صدقهای دیگر خود را که از متخصیص در صلاح و رفاه انباش مردم این کشور است از این برده و همچنین بوقه خود بدهد - ما از خاطر خود نبرده ایم که این دولت هنگام تسلیم برنامه در سرحله برنامه خود چنین نوشته بود: سوگند بخندای بکتا که آثار خیرن حادمانگ از کار و خدمت و اصلاح و رفاه مملکت و ترقی آن در بی نجات داشته اند رئیس خواه خود را بنویسند داشت - آن شب که تا دو ساعت بعد از نیمه شب اینجاست نشستیم و برنامه دولت را مورد بحث قرار دادیم و ببالخره تصویب نمودیم و بعد از اینها برده است که دولت قهر برادر انقلاب بعهت میباید راهبر برساند ما کمال اعتقاد داریم که اکنون هم این دولت غیر از این منظوری ندارد چنین دارم میجانم که در قلوب همه نهفته است و جز اصلاح ممالک و عظمت و فوقیهت و حفظ و برپوئیت کشور خیال دیگری در قلب خود می پروراند آنچه من

کردم مطالب کلی و اصولی بود آنکس خیلی مختصر راجع به بودی آنچه که وقت کردم با داداشنائی داشته خیلی از شیبهای آن را هم حذف کردم برای اینکه بدکم و اقاماً خیلی بیرون از برنامه حقیقت و شیبها که در شد است امروز بودی نظر صرف زنده اند اگر خیلی اشتباهی نداشتیم شاید یکی سر فرط میکرد اما کوشش میکنم که آنچه که میگویم که نظر اصلاحی باشند ایراد این تذکرات و استثنائی که میگویم که میگویم که کارمندان زائد کارمندان زیاد است و آنها موجب تنویق میشوند این یک مدلی است البته در هر یک از اینک تعداد کارمندان همه مطابق است و میگویم که زیاد است رؤسای دولت که همین اظهارات را کرده اند بنظر دارم رؤسای دولت گذشته در پشت همین تریبون اظهار نمود که در یک مونسای چهاره هزار کارمند است وجود دارد و کاری می بران آن نمی تواند کرد اما مطلب مهم اصل تفکیکات و تقویم بودی است که باید بدان مجلس توجه داشت که فقط به زیادی کارمند بعهده بنده طرز تفکیکات و توجه به آن خیلی بهتر است بنده میرای نومسرت گذشت بودی ساند درمیانی را بنام (سنده امفند) که در سال گذشته بودی است از بودم در یک مجله هم نوشته ام بسیار هم خواندی بود آن سرگذشت رفت انگیز یک سنده بود که برای چند صد تومان صادر می شود برای یک پراخت مختص قانونی و غیر قابل تردید که بیانات طبق جریان خود یک حواله - بسرای آن صادر کنند و برادران - بنده روز تمام وزارت دارائی وقت اول یک مدنی ملوک کشید تا راهرو و اماطهای مربوطه را پیدا کردم ولی کاج دارائی با آن عظمت و راهروهای بیخ در هیچ یک که آدمی که میگوید خود را بنویسند پس در هیچ یک که میگویم محمول خود خاستم شیخ که با هدایتت از سایرین به حرف مرا جمیع گوش میداد حسرتی که در کشور از هفت اطاق درست ۲۴ کسب می شود چندمدهم که می شود کسی نمیدانست کجاست تا خود بخود پیدا شد دلائل را گرفتیم که باز کم نبود و چندین دفتر وارد شد که همه را یادداشت کردم و اسم همه را نام بردم در اطراف چندین نفر نتواند از منبع و شهیدی و مغزانی و امیر می تو کلی و خانم شیخ و خانم سبا که گذشت

برمی‌آید در یکی از روزنامه‌ها خواندم و استخراج کردم چایس هست در اینجا چنین درج شد است در سال ۱۳۵۰ - ۱۳۵۱ ۶۰۰ نفر در خدمت بوده در سال ۱۳۴۸ - ۱۳۴۹ ۳۰۰۰۰ هزار نفر از کارمندان دولت هستند یعنی می‌گردد ۶۰۰۰۰ نفرند اینمادامه مجموع کارمندان و حقوق‌بگیران دولت معینست وجه وابسته به بانکها و دستگاهها اکنون چند نفر است یگر نفر از بانکها و بالا همین صورت را می‌میخواهند نیدانم داده شد با خیر این تشریه بود اکنون ۲۵ هزار نفره است که تکلیف این دولت چیست و چگونه رفتار خواهد کرد این تکلیفات از قدیم بوده است و وزارت پست و تلگراف چهار هزار نوع کار موجود است ولی من بحث زیادی در این باره نمیکنم فقط توجه دولت بیلاد و هندوستان را خواهم کرد که بانک کمال اقتصاد است و دارم (احسن) بدین وسیله جلب کنم که موضوع کارها و تکلیفات من توجهی نیست چون همیشه مهمات اساسی تشکیل و تربیت کارآورداری و طرز آن بانک معوضات و اطلاعات تخصصی است مانند سایر دستگاهها و ماشینها و فرمائید در اوردن چارچک چگونه است که از همینجا از نام عمادت درامد شهر پول میگیرند در لایحه در باب بانک رسمی حساب میشود حتی و مرتب و مطمئن دروس من در جاولی یک جا پیش می‌نظر کرتن تیسر بودم یک چند نفری جلوی من ایستاده بودند و دیدم آنها هر یک کاری دست دارند بدیابجهت دست که پول بگیرند آن کسی در آنجا پیشتر کارها اینها یاداند یکی از آنها را که اصوله و سراج میگرد و بانک معلومی بودست آن آقایان دوایان میرفت بکنار دیگری جای او را میگرفت من هم در دستم باقی مانده بود آقایان انتظار کنیدم تا ۹۵۰ هزار از آنجا پیشتر کارها اینها یاداند یکی از آنها را که اصوله بود بکناری کشیدم گفتم آقای اینجا چه می‌کسری و این کارها چیست توضیح داد و گفت حقوق بان نشکست است در او سال میرود داده آن قسمتی که باز نرفته شمام در آنجا کشیدم بنام یاداند یکی از او خادمواد بود توفیق مانده آخر هر ماهی بهر گه حسابی من مراجعه کنم هر یک معیاز به هر یک پرداخته شد من جمله

آقای اسبقی رئیس آقایان مدیر کل آقای صالحی مقدمی تأمین اعتبار آقای نفویز رئیس حسابداران آقای احمدی مدیر کل آقای رهبری مدیر کل کربد آقای سائی آقای قنسی بدینهم آقای کزبان مدیر کل شهید ابوالحسن جعفری من پس از اینکه آقای رحمانی هوسرت می‌کنند و نسخه ها مابین می‌نویسد که با جناب آقای قوام سردی و در بالای همان اداره شریف دانشمند در دستور هادیو دیگر وارد کردند آقای غنمت صندوق رفت آنجا من شت هفت نفر زربورو کردند و این طرفه آن طرف کردند رفتند در دفتر دوستک و وزارت ویست است ادس ، رفرتو اترا (باصلاح خوزستان) روزنامه وقت کل و دفتر حساب کیسرو وارد کردند و به یکشنبه با دستگاه پرداخت فرستادند و آنوقت گفتند و لغز داشتند بیابوردی خسته بودم دیگر بقات ندانستم مذاکره می‌نمایم تمامه نداشت جریان چنین بود عاقبت دیگری کالتادم که آنها هم گفتند فرامان دارد که هم کارهای تیرین مهم جریانی عبرت انگیز است این مشکلات از جناب آقای منصور و این دولت تریب ندادست که محالاً برآورد آن را بگیریم مبلغ فرمائید که چندتر خدمت دارد که اینها اصلاح کنند ما از این دولت انتظار داریم که کمترین باقی قدمهای سریمی برود اصل اصلاح درمزمز مشکلات اداری است حالا ملاطفه فرمائید که به حسابو کتابی باین میزان و اینها معاوضا این هم قدره که هر ش کردم اگر حسابو کتابی در هر مرحله و هر مورد باصلاح است و ابداً و دست نیست و درستست نیست شناختن یک ساختمان دولتی را اگر بطور دقیق استخراج فرمودید که بدون کم و زیاد چند بود و چند خرج شد و سخت آن چگونه است؟ اینها در دیدرمان است نه ، بقدا نیدانم نیست باید در زمان شوهرها به جریانهای در آن میرود و موجب تأخیر و توقیف فرامان میگردد این آقایان که در اینجا نشسته اند به تفسیر در آن زمانه قنصان می‌راندان نجیب و شریف هستند (صحیح است) می‌گردد مشکلات ثوری است که جبرسان را بظلمت میبرد و از هر یک استفاده صانع نشود کرد اینها را مستغنی سازید اینها را حیر کشید اگر کار جریانش درست داد که همین کارهای حاضر از عهده

باید آنها را بنویسد این است که در این طریق امیدوارم خدمت شده باشد . آقای در کتدر عمل طباطبائی راجع به اشتغال در نامه عملیات و توضیحات آقای داند بنده نباید تکرار کرد . توضیح حاج میرزا حسین امین هبم بلیات و رفع مشکلات و خرابیهای دستگاه که سالهاست باین صورت در آمده کوشش میکند (صحیح است)

راستی که این اصافاتی است ابراهامی غیر اولی بگیریم بگویم سلطان فارسی که حاکم بود برای یکی مسافر با بری کرد از خرمزردی نفر استاندارد با پیابری کند او کارهای بسیار حساس و عظیم دیگر کرد (صحیح است) آنکه آن فاضل خان قاجار چه نصیبت به متصلی شاه کرد تفضل . من شت هفد اعدون خود را من عاجز بود راجع به هر طرف حرف زده شد اگر در اساس نامه و مرام حزب ابرادی نیست باید گفتنشود یکی از دلایل تشکیل احزاب قبم در وقت وصول ویشرفت مالکات (صحیح است) برای اینکه اگر در یکساعت حزب بنادشکارها متکی به یک قانون است و پشتیبانی مردم است (صحیح است) این همه مشکلات باین است که یک تکلیفات محکم و یک حزب اساسی که در زمانه تکلیفات مملکت کشود داشته بوده است اگر که حزب بود و مرام کلی و داشت و اثر از کفای مؤتمن بودند اگر کراما خیلی جالب بود حالا که ما آن را کنیم عقب افتاده بسیار ارضای و ممنون هستیم که حزبی امروز تشکیل داده است که حزبی که علم پیرفت و تعالی کشور چران اول را قبل از اختلاف و خطائی فطنته کنیم ، ضریف نامیم ، چرا از پیشرفت و اصلاح نگران باشیم اگر حزب دیگر کم بوده است یا بهت برای فعالیت او هم ماضی نیست همه برای کشور خدمت کنند در خدمت مسافه دهند و اینرنگه که بنوعاهد که دیگری وجود داشته باشد در خدمت نیست شرط و وزن دوستی این است که هر کسی در موضوع ما بر همیست این موضوعان برای ترقی مملکت قدم بر میدارد ما پشتیبانی کنیم (صحیح است) بوقه خدای نکرد مخالف و خطائی از آن بدیدیم بیاییم و بریزد اگر بگویم حالا که هیچ خلاف و خطائی نیست ما با پشتیبانی کنیم و در پیشرفت و در اصلاح امیدوار باشیم و نگرانی بخود راه ندیم و اگر

است که دو کس در آن بی بنده پیشنهاد میکنم اکنون یک  
تصیره باین لایحه استافه شود.  
**تصیره** - که ... زمان رسمی دولت که دارای سی سال  
سابق خدمت بوده و به سن نشت نام تمام رسیده باشند  
بازنشسته می شوند. کارمندانی که به سن نشت رسیده یا  
سنوات خدمت کمتر از سی سال دارند طبق تقاضای خود  
بازارتی مقررات مربوط حکم بازنشستگی درباره آنها  
مبادود.

امیدوارم باین موضوع نیز توجه کامل مبذول شود  
آقایان محترم گمان میکنم تا حدی باین وضع توجه  
فرموده و هموار ملاحظه کرده اند که در اکثر جا که  
فرموده شد هر شیئی در نظر آن ... خیابانها و کوچه ها  
که وساطت نقلیه عبور میکنند وسط کوچه و خیابان  
یعنی سواره رو تا حدی هموار و مسطح و پاکیزه تر است  
اما اطراف میری یعنی پیاده رویها خراب و نامرغوب  
و متقطع است و در بعضی جا علاوه بر مشکلات عبور و حرکت  
خیز یا رفتن بار دارد همه شهر ها این طور است یک  
نمونه آن در پایتخت بر عطف ما خیابان نامرغوب  
مقابل کاخ سیاهکف کشیده زارت دارائی است پیاده رو  
آن طرف را ملاحظه فرموده اید چگونه است وجه خیر  
است پیاده رویها سالهاست باین صورت زحمت خیز و  
رفت انگیز باقی اند . بسیاری خیابانهای دیگر هم بدین  
نموتال و شهرها همچا از این هم بدتر همواره بنامی  
برقرار است در صورتیکه جیلا پارسرف اسفالت و سطح  
خیابان می شود این چرا چنین است و تقصیر  
عرض کنم بوقت دیگر یک کلونند پرایک کبیسون یا  
پک و زیر پرایک و کبیل در این مرحله نظری داده و پیشنهاد  
کرده پیاده رویها را مساحان پاکیزه و با ایمناع خودشان  
بگیر تعمیر و مت کنند و بسازند در وقتون شهرهای ما  
گویا در قسمت قانون نوسه مایلر این کردیم همواره  
دستورات و تاکیداتی صادر گشته سالهاست مینیم باجم  
رسیده و نتیجه مطلوب حاصل نگشته بر آنکه مساحان  
مختلفان علاوه بر این کار را همواره با هم می گذارند  
و صل و افاد مساحینی میکنند آنرین به شهرها  
دستور داده اگر مساحان مستلزمات خودشان ابلیم ندارند  
شهرهای ابلیم همده و متخارج آن را از مساحین دریافت  
دارد اختصارا تعقیبا امر اصرها ملتها باز هم ابلیم

نی شود کاری خود مساحان مختلف یک کارهای سر هم  
بندی و بسیار نامرغوب بکنند یک سنگه قش  
میکند اگر یکی میکند یکی اسفالت نازک می رسد و  
یکی نقشه میکند کاری خیلی بد و نامرغوب و موثقی و غیر  
مستحکم چند هفته یا چند ماه دیگر خراب می شود ...  
گاهی شهرهای سه کنترتازین و مفاصله کار و گذار  
مساحان دکانها و خانها برای دریافت متخارج آن شروع  
می شود ( دکتر زهنودی ... جنابالی مضافه ) ، بنده  
موافق دولت هستم باینراهم بازمه به همان حالت متخارج  
در بنام باقی و فرار میماند اینک عرض میکنم حاضر  
است در همه شهرها موجودات و ملاحظه فرموده اید یک  
قانون دوستوری که معلوم بود بعضی نیست یا بهتر بیاورد  
با بسیاری از قوانین این جا تغییر میدهم و قواقدان  
بر حسب تجربه و فرورین بر جای آن میباشیم برای رفع  
این گرفتاری برای اصلاح و آبادی شهرهای اینچادان

پیاده رویها از این صورت پیشنهاد میباشم . پیاده رویها  
مانند وسط خیابانها در همه شهرها در پاکوا و تعمیر  
و اسفالت آن در ریف آن بدون تقاروت فرار گیرند و اینچام  
یابد نامالیا آنها و عوارض شهری میجوفا بعضی متخارج امور  
است تعداد پیاده رویها و مردم که انومیل ندارند خیلی بیش  
از افراد انومیل دار است بطور است که دولت وشهر داری  
بفکر آنها است مابعد اینچا اینهاست مامور تسامین عبور  
تا یکد میکند و دستگیر میجوفا میکند از پیاده روی  
دارم بر مردم آخر شمشا بخدا این پیاده رویها نمی شود  
عبور کرد و ناچار همه وسط و حواشی خیابانها قدم می گذارند  
و زحمات دیگر میفرماند که اگر دولت یا شهر داری  
پیشنهاد بدو چه استکالی دارد که عوارض مختصری برای  
اینکار بر فرزند و تمیز این خیابانها یک جا ایجاد کند  
که چه عوارض سطح عرض طول و عمق و ارتفاع عوارض  
ناتلو روشانی و سایر عوارض را بر آب گاز دار غیره  
و غیره و غیره همه در بر قرار است و همه هم میجوفا  
قسمت مختصری از آن برای پیاده رویها خرج شود  
و از این صورت فلاك خارج گردد هر حال پیشنهاد  
میکند این تجربه را لایحه استافه کردد  
شهرهای میگلفند مساحان که عهده دار سطح و  
اسفالت و تعمیر خیابانها مابعد عرص میباشند پیاده رویهای

از اجزای دیگری هست باستانی دولت یا آنها هم پیشنهاد احترام  
و داشته باشد برای اینکه احزاب همه هم آمیخته خوب  
دارند و همه برای ترقی کشور و قدر میبازند ( مسیح است )  
ما این حزب ایران نوین باقلمی که آن را میبازیم و سر و  
منکم بر میدارم و امثال امدادری را داریم که در ریشه  
عمیق در تمام کشور داشته باشد حتی در دوستانها که با ما  
مدنی تواریم اینجا کتوبیم که این حزب دو مهنی امتری  
برداشت اصلاحات فرارائی کرده و در قضاای خود  
براهین استفتوایی که عرض کرده ام قسمتی بود  
در این بوجه بند رسیده پیش نهادار از نظر کمال استافه  
میل دارم اگر در این بوجه جای گیرد میوافق بگویم که  
در مجلس چند خدمت کوچک الا فای کرمه ارا میوافق سلطه  
نماندگان محترم هست این پیشنهاد بنده را توجه  
فرمایند گمان میکنم که دولت بیار همیان توجه میفرمایند  
یکی راجع به بازنشستگان است .

در این موضوع که ذکر آن را لازم میدانم و  
بخصوص بنوع اولی مثل حطب میکند ما در  
بازنشستگان است از اینکه توجه دولت و بخصوص غنای  
نماندگان محترم اینچا پیش از این شامل حال بازنشستگان  
باشد یکی نیست و همین راجع اقایان محترم تصدیق دارند  
که گران است و سختی زندگانی برای اینچادان  
ما فوق طاقت آنهاست و در هر هنگام باستانی رعایت موضوع  
بشود اکنون مردی که قابل بحث و در این لایحه پیشنهاد  
می نماید تذکره داد و تقصیر متخارج و بوجه و اشکالی  
هم نیست این است که دولت طبق قوانین جریب مانع شود  
کارندانی که سی سال سابقه خدمت دارند بازنشسته میکنند  
بشود رعایت اینکس آنها چند است یعنی کم از نسیون  
صحت ۶ سال آنها بایک نشسته میکنند و این تمام است خلاف  
مصلحت است زیرا از یک کلونند پرایک ۵ ساله  
ب خوبی می توان استفاده نمود بخصوص درباره فرهنگیان  
علمی که ۲۳ یا ۲۰ سالگی سی سال بهشغل بازشتر خود  
ادام میدهند و تجربه ای آموز و مهارت در کار را احراز  
میکند ا چرا بایک نشسته کنند و یک جدید آورد و کم  
تجربه دارد به کلایه و در هر خدمت سی سال خدمت است  
از آنها می توان استفاده بیشتر نمود و بقول جناب آقای  
مشتی موقی هر چه در ادای آنها برای کنایه میکنند دست نیست  
دروصله قانون استصمام جدید هم این موضوع را متذکر

شود و نتوانم کردان یا بدتر آرخسאל و اربز شده باشد راجع به دیوان محاسبات اینجا از پشت این تریبون بگویم عرض کردم مادامیکه دیوان محاسبات طبق قانون اساسی و بقرای اصولی خود عمل نکند ما اجازه نمیکنیم تمام هزینه و اسناد خرج ملک در آن دیوان رسیده گی نشود مادامیکه این وظیفه اصلی که بر عهده مجلس شورای ملی است انجام پذیرد مادامیکه نفع بیوجه و محاسبات مجلس بقیه نبرد شود. مستطین و ملک در آن دیوان رسیده گی نشود و وظیفه کلی ریاستی خود را از راقم پذیرد این بوجه باهر بوجه دیگری میخیر خواهیم ماند ما مقصود جز راه اصلاح و طریق فلاح برای کشور نداریم و بحقیقت سوخته جز این فکری نمیکنیم بگویم متذکر میگردم اینجا آجیل میدادند و آجیل میدادند من موز و آرد زیاد در جرابند خوانده بودم کالدارم چگونه است آنچه اکنون میجامد و میبینم این است که آن آجیل خانه بیست تنوائی شاخته است و تفت خیر و حسن تدبیر ایشان بکلی بسته شده (صحیح است) و ملک آنها را هم بدندان خنده اند (صحیح است) دیگر از این حرفها نیست ما آجیلدار فقط در کاهها عبارت از قهقهه می بینیم و قفقان از میشتابیم و چیز دیگر لاسا با خاطر ما آشنا نیست بی معنوی نیست خنده نمائیدگان دولتی است که بخدای واحد من احسانی نمیکند بابت غالی میخواند کارهای مرید و املاهی را بر طبق بینه فرمان شاختها ما انجام دهد (صحیح است) مجلس است منزه و میرا و وصی می خاضر به کار قدرت میخواند همان نظرات املاهی و اشتلالی ملک و کارهای عمرانی و آبادی و تفریحی پیشینیا و نظریات نایب همه بگویند ختمی نظرا در این مجلس است) و اختلافی در این نیست (صحیح است) که بخوانم مجادله و کشمکش یا خدای نخواستنه مبارزه کنیم (صحیح است) ندونه آن بیوضوح ظاهر شد مختصر اختلاف عقیده در میان بنی ها باسانی برقع کرده و همه بکشد و یک زبان از همان تلی است پیشینیا کردیم البته اختلاف سلیقه و عقیده همه جا و همه وقت در کارها هست وقتی نیست امتیاز یک ملت و مزاجست همین طوارست که همه بکنواخت پیش میروند اقلیت و اکثریت همه یک هدف دارند و در یک راه قدم بر میدارند

ایران محترم در کربار سیاسی بدولت است که این را بنا بر احوال عرض کنم چون بر خلاف ادب است که نتوانم (صحیح است) نوشته اند موضوع حقوق فرهنگیان و حسابان که در شب گذشته اینجا گفته شد اگر ملاحظه باندن سوا فقهائی است که پیش آمده است از حقوق بیش از هزار تومان کمتر از ۷۰۵۰۰ ریسه فرهنگیان استناد می کنند آنهم در بدعاهای بالا ۷۰۵۰۰ ریسه در کمال عبرت زندگی می نمایند عده ای روز مزد باورزی و تومان شش از روزهای تعطیل وعده دیگر باحد متوسط حقوق ششم تومان زندگی میکنند (صحیح است) آقای رامبدیشینهاد فرمودند که کارمندان دولت ایستاده حقوق خود را برائزین بدهند شاید تصور می کنند که نمیتوانند برای هرکس مرید اسکندر از گرسنگی قسیم بگیرد که شخصی که از گرسنگی میمیرد دگر مانند دولت باشد یا زار!

مطلب دوم آنستکه مردم قادر بکند بدیرستارها نیستند و همین حقوق ناسنجز ۱۰۰ تومان برای يك سال را قادر به پرداخت نیستند.

در ممالک مثل مملکت ما که در حال توسعه است دولت باستانی با تمام قوا فرزند کم کرد که کار خود فرهنگ پروری در دیگره مردم شروع کرده و بدینج روی رسد که از قوت لامبوت خود بزد و خرج تربیت و تحصیل فرزندان خود بکنند نه آنکه مشمولین نیز توشه به توشه وسافارش برای برداشتن این مبلغ مختصر شوند باز نخواستن کربار سیاسی نوشته اند مطابق آرزوی آقای رامبدیدان در دو میلیون چهارصد و چهل و هشت هزار و نود نفر در مدارس ایران به تحصیل متفولند و هفت هزار معلم که هر سه نفر يك معلم چند تعداد زیادی نیست و به واسطه باحسانه آنکه حد متوسط حقوق ششصد تومان

است در یکماه ۱۲۰۰۰ تومان برای هر کلاس خرج میشود و با محاسبه برای هر شاگرد بیش از ۳۰۰ تومان در سال دولت خرج نمیکند و این عدد هرگز به هزار تومان نرسد (صحیح است) برخاستم و دکتری ریاستی مرقوم فرمودند همچنین فرمائید که اعتماد مردم بدولت ثابت شده است که آقای الیز مبلغ يك میلیون تومان بدستگامان داده که کرده اند که بعرض کک بدانتعویان برسد من بدشیا بن خیرا در روزنامه خواندم این گذشت قوت و وطن خواهی و کمک بعلو فرهنگ و از طرف فرود علاقتند موجب کمال تسجید و قدر دانی است (صحیح است) دکتر الیوتی - يك میلیون هاترولک که خاسم محترم مرقوم فرمودند این ندونه کمالی باعث استقامت بستمگاه همین دولت است بنده نابخواهم پیش از این مصدع خاطر آقایان شده باشم بقیه یادداشتها بضموم آن قسمتهائی که مربوط به محل خودم بود نتوانم (احتس) زیرا امیام که دولت حاضر و دستگاه عنایت کافل را دارند برای رفاه و صلاح تفریحی و پیشرفت بضموم حوزه اشتغالی بنده و بقیه دارم به قسمت های لازم و همین ترتیب اثر میدهند.

ولیس - چون عده ای از ناظرین اعم از موافق و مخالف خواست کردند که بجای حالا در ساعت ۵ بجای ظهر نشستند با اجازه خاسما و آقایان بگذارد ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۵ بعد از ظهر امروز خواهد بود.

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - منتهن سیدالله ریاضی

